

Nebensätze im Schwedischen

Die Syntax im schwedischen Nebensatz ist immer gleich.

Wenn ein **Fragepronomen** (wer?) bzw. eine damit zusammenhängende Phrase (welches Auto?) das Subjekt des Nebensatzes ist, muss **som** als Subjektmarkierer hinzugefügt werden.

Hauptsatz	Nebensatzeinleiter	Subjekt	ggf. Satzadverb= wanderndes Adverb	Verb(en), Partikel	+ ggf. Rest, z.B. Objekt, Adverbial, Prädikativ
Han säger	att	han		äter.	
"	att	han	inte	äter	glass på söndag.
Jag frågar	om	hon		har	tid i kväll.
Hon undrar	när	jag		stiger upp	på morgonen.
Hon undrar	var	du		bor.	
Där går flickan	som	jag		såg	igår.
Jag undrar	vad	som		händer	i Stralsund.
Vet du	vad	som		händer	i Stralsund?
Jag undrar	vilken bil	som		är	bäst.
Vet du	vilken buss	som		åker	till stationen?

Nebensatzeinleiter sind

a) unterordnende Konjunktionen, z.B.
att
när, då, sedan
därför att, eftersom, då
om
fastän, trots att
för att
så att
än, som (Vergleich)

b) Fragewörter, z.B.
vem, vad
vilken, vilket, vilka
när, var, vart, hur, varför,
varifrån, om, huruvida, ifall

c) Relativpronomen
som, vars
vilken, vilket, vilka, vad
där, dit

Satzadverb=wandernde Adverb stehen im Hauptsatz nach dem ersten Verb und im Nebensatz vor dem ersten Verb. Dies sind die wichtigsten:

absolut-	-absolut	sannolikt-	-wahrscheinlich
aldrig-	-nie	således-	-solchermaßen
alltid-	-immer	säkerligen-	-sicherlich
alltså-	-also	säkert-	-sicher
antagligen-	-wahrscheinlich	slutligen-	-schließlich
bara-	-nur	troligen, troligtvis-	-wahrsch., vermtl.
egentligen-	-eigentlich	tydligen-	-offenbar
ej-	-nicht	vanligen, vanligtvis-	-normalerweise
endast-	-nur	verkligen-	-wirklich
faktiskt-	-tatsächlich	äter-	-wieder
förmodligen-	-vermutlich	ätminstone-	-wenigstens

givetvis-	-selbstverständlich
gärna, hellre, helst-	-gerne, lieber, am liebsten
i själva verket-	-in Wirklichkeit
icke, inte-	-nicht
ju-	-ja, doch
kanske-	-vielleicht
knappast, knapp-	-kaum
möjligen, möjligtvis-	-möglicherweise
naturligtvis-	-natürlich
nog-	-wohl, wahrscheinlich
ogärna-	-ungern

Einige Adverb können an der Position der Satzadverb=wandernden Adverb stehen, aber auch am Satzende an der Position der Adverbiale:

Hon kör **ofta** bil. (Hauptsatz) >>> Jag vet att hon **ofta** kör bil. (Nebensatz)
 Sie fährt oft Auto. Ich weiß, dass sie oft 'Auto fährt.
 Hon kör bil **ofta**. (Hauptsatz) >>> Jag vet att hon kör bil **ofta**. (Nebensatz)
 Sie fährt oft Auto. Ich weiß, dass sie 'oft Auto fährt.

dagligen-	-täglich	sällan-	-selten
egentligen-	-eigentlich	särskilt-	-besonders
förr, förrut-	-früher, einst	tidigare-	-früher
härom dagen-	-dieser Tage	till och med-	-auch, sogar
långsamt-	-langsam	till sist, till slut-	-schließlich, zuletzt
länge-	-lange	till stor del-	-zum großen Teil
också-	-auch	tyvärr-	-leider
		över huvud taget-	-überhaupt

ofta-	-oft
nu-	-jetzt
sent-	-spät
snabbt-	-schnell
strax-	-sofort, gleich
ständigt-	-ständig
så småningom-	-allmählich

Zur Verdeutlichung einige Beispiele mit indirekten Fragen. Die Subjekte der direkten Frage und der indirekten Frage sind orange unterlegt. (Das Subjekt im Hauptsatz ist jeweils vi.)

Hauptsatz

Vem öppnade dörren?

Vilka kommer på festen?

Vad har hänt?

Vilket hus är högst?

Vilka böcker är billigast?

Vem såg du?

Vilka träffade du där?

Vad gör du?

Vilken bok har han läst?

Vilka böcker har du köpt?

Nebensatz

Vi undrar, vem som öppnade dörren.

Vi undrar, vilka som kommer på festen.

Vi undrar, vad som har hänt.

Vi undrar, vilket hus som är högst.

Vi undrar, vilka böcker som är billigast.

Vi undrar, vem du såg.

Vi undrar, vilka du träffade där.

Vi undrar, vad du gör.

Vi undrar, vilken bok han har läst.

Vi undrar, vilka böcker du har köpt.

Übungsaufgabe – Bilde indirekte Fragen!

1. Vem ska köra ikväll?

2. Vilka har han inte talat med ännu?

3. Vad har hänt?

4. Vem kan ha sagt det?

5. Vilka frågor ska vi ta upp idag?

6. Vilket hus bor de i?

7. Vad ska vi ha till middag?

8. Vem kom egentligen först?

9. Vad säger du?

10. Vilken tid passar honom bäst?

11. Vad gör han?
